Miljöplan
Örbyhus Golfklubb

2014 – 08 - 10

Reviderad 2025 – 02 - 12

Innehållsförteckning

1 Övergripande målsättning
2 Ansvar
3 Miljöpolicy
4 Historik

5 Delaktighet och samarbete
5:1 Entreprenörer
5:2 Samarbete

6 Fastigheter
6:1 Klubbhus, hotell och kontor restaurang, maskinhall och personalutrymmen

7 Avfallshantering

8 Information

9 Inköpsrutiner

10 Energianvändning

11 Växtnäring och bekämpningsmedel
11:1 Gödning
11:2 Bekämpningsmedel

12 Vattenvård
12:1 Dammar
12:2 Bevattning

13 Naturvård
13:1 Vendelsjön
13:2 Fågelliv
13:3 Fauna
13:4 Djurliv

14 Framtida åtgärder

15 Sammanfattning av förbättringar som skall göras

1 Övergripande målsättning

Örbyhus Golfklubb ska ha ett aktivt miljöarbete och förbinder sig därmed att verksamheten ska bedrivas med syfte till förbättringar ur miljöhänsyn när beslut ska tas om framtida investeringar samt vid val av skötselåtgärder. Golfklubben kommer att arbeta efter intentionerna i naturvårdsverkets 16 punkter (miljömål). Örbyhus Golfklubb kommer kontinuerligt ta del av de rekommendationer och förslag till förbättringar från Svenska Golfförbundet och Upplands Golfförbund.
Golfklubbens syfte är att miljöplanen skall vara ett levande dokument tillgängligt för medlemmar, gäster med flera på hemsidan.
Golfklubben kommer att koncentrera insatserna till de vid varje tid viktigaste identifierade miljöaspekterna som värderas årligen vid en genomgång av miljöplanen.

2 Ansvar

Örbyhus Golfklubbs styrelse har det övergripande ansvaret för miljöplanen. Styrelsen utser en Ban- och Miljökommitté som ansvarar för den löpande översynen av miljöplan och arbetsmiljöplan.
Örbyhus golfklubb bildades år 1990. Verksamheten bedrivs dels i föreningsform i Örbyhus golfklubb samt dels i det av föreningen helägda Örbyhus Golf AB. Styrelsen är densamma i golfklubb och AB. Miljöplanen avser både föreningen och bolaget.

3 Miljöpolicy gällande Örbyhus Golfklubb

På årsmötet 2011-04-30 togs beslut om en miljöpolicy gällande för Örbyhus Golfklubb med lydelse som följer:

• Örbyhus Golfklubb är belägen i en historisk miljö med stora naturvärden. Örbyhus golfklubb ska verka för verksamheten bedrivs så att dessa värden långsiktigt bevaras,

• Den biologiska mångfalden vid Örbyhus golfklubb ska skyddas på land såväl som i vatten,

• I driften och skötseln av golfanläggningen ska vi ständigt försöka att finna strävan efter lösningar som är resursbesparande och minskar den negativa miljöpåverkan,

• Örbyhus Golfklubb har som målsättning att bedriva ett aktivt, långsiktigt och hållbart miljöarbete. Detta skall genomsyra hela verksamheten och involvera personal, styrelse, kommittéer, medlemmar, gäster och andra aktörer knutna till klubbens verksamhet samt drivas så långt det är tekniskt och ekonomiskt möjligt.

4 Historik

Örbyhus Golfbana anlades 1989 på gammal ängs- och åkermark tillhörigt Örbyhus slott och är belägen i en historiskt värdefull miljö med stora naturvärden intill den fågelrika Vendelsjön. Med hänsyn till jordbrukets allmänna utveckling i Sverige kan man ganska säkert anta att om inte golfbanan anlagts skulle stora delar av den nyttjade arealen idag varit skog.
Klubben tilldelades 2011 Svenska Golfförbundets miljödiplom efter att ha deltagit i en utbildning kallad ”Miljöresan” som genomfördes i Upplands golfdistrikts regi.
Klubbens lokaler är inhysta i den gamla ladugården som byggdes 1876 efter ritningar av arkitekten C. Granzow och är i sig slottsliknande till konstruktionen med sin inbyggda gårdsplan. Tornet som dominerar ladugården i öster är egentligen ett vattentorn och detta vattentorn gjorde att ladugården var en av de första ladugårdarna i Sverige som hade rinnande vatten.

5 Delaktighet och samarbete

5:1 Entreprenörer

Delar av verksamheten är utlagd på entreprenad.
Örbyhus Golfklubb ställer samma krav på entreprenören vad gäller att verksamheten bedrivs miljöriktigt som om den drevs i egen regi.

5:2 Samarbete

Örbyhus Golfklubb har ambitionen att vara en naturlig del av Vendelbygden och Tierps kommuns verksamheter och aktiviteter. Tierps kommun har en adjungerad representant i styrelsen.

6 Fastigheter

6:1 Klubbhus, hotell, restaurang, kontor, maskinhall och personalutrymmen

Klubbhus, hotell, restaurang, kontor, maskinhall, personalutrymmen och verkstad är inhysta i den gamla ladugården. Byggnaden är K-märkt varför inga ändringar får göras på exteriören utan godkännande av länsstyrelsen.

Detta har vi gjort: Renovering av vattentornstaket, renoverat grindarna vid vattentornet, ommålning påbörjad av fastigheten

Förbättring: Fortsatt ommålning.

7 Avfallshantering
Soptunnorna på banan ska reduceras i antal för att minska behovet av transporter för tömning under förutsättning att totala körtiden för banskötsel reduceras.

Detta har vi gjort: Soptunnorna har reducerats i antal.

8 Information
Golfklubben skall använda sig av hemsidan eller mail för att i största möjliga omfattning informera om verksamheten i Örbyhus Golfklubb och för att kommunicera med medlemmarna.

Detta har vi gjort: Användning av mejl och hemsida sker i större utsträckning för information.

Förbättring: Fortsatt digital kommunikation.

9 Inköpsrutiner
Allt inköp ska ske med bästa miljöhänsyn som ständigt ingående argument vid val av såväl förbrukningsartiklar som investeringar i maskiner och inventarier.

10 Energianvändning
Klubben skall arbeta för att effektivisera energianvändning på ett miljövänligt sätt för såväl som el för fossila bränslen.

Detta har vi gjort: Sänkt temperaturen för underhållsvärme vintertid samt arbetat med frekvensstyrning sedan 2012.Bensindrivna golfbilar har ersatts med eldrivna golfbilar.

Förbättring: I samband med möjligt inskaffande av robotgräsklippare kommer el förbrukningen att öka men diesel att minska. Fortsätta med energieffektivisering.

11 Växtnäring och bekämpningsmedel
Målsättning: All besprutning av ogräs och svampsjukdomar samt gödning av greener och fairway sker restriktivt och behovsanpassat.

11:1 Gödning
Användningen av konstgödning är anpassad och behovsanpassad.

11:2 Bekämpningsmedel
All användning av bekämpningsmedel sker behovsanpassat med utgångspunkt från bästa rekommendation och journalförs med tidpunkt och väderförhållanden. Berörd personal har lagstadgad utbildning. Bekämpningsmedlen förvaras i låst frostfritt utrymme.

Detta har vi gjort: Banchefen följer utveckling av nya gödsel- och bekämpningsmedel samt deltar fortlöpande i utbildningar.

12 Vattenvård

12:1 Dammar
Vassröjning sker manuellt eller med inhyrd vassröjningsmaskin.

12:2 Bevattning
Bevattning av golfbanan sker med vatten från Vendelsjön. Tillgången på vatten styrs delvis av regleringen av vattennivån i Vendelsjön. Vid låg vattennivå prioriteras bevattning av greenerna.

Detta har vi gjort: Banchefen optimerar bevattningen utifrån gällande behov och tillgången på vatten. Vi har inskaffat ett slåtteraggregat för att röja vattendragens kanter.

Förbättring: Kontroll av vattnets kvalité skall göras, för att kontrollera hur vattenkvalitén i vattendraget som rinner igenom golfbanan via dammsystemet påverkas av golfbaneskötseln tas vattenprover vid inlopp och utlopp.

13 Naturvård

13:1 Vendelsjön
För information om Vendelsjön och dess förening hänvisas till www.vendelsjon.se

13:2 Fågelliv
Fågellivet vid Vendelsjön är väl dokumenterat genom åren. För information om fågellivet kring Vendelsjön hänvisas till www.vendelsjon.se och www.upplandsstiftelsen.se

13:3 Fauna
Ek utgör ett dominerande inslag bland träden i banans omgivning, träden är flera hundra år gamla och ska skyddas från avverkning. För att synliggöra fler ekar genomförs gallring vid flera av golfbanans hål.

13:4 Djurliv
Vildsvin har förorsakat skador på golfbanan varför ett elstängsel anlagts runt golfbanan. Åtgärden har varit lyckad och endast marginella skador har uppstått efter att stängslet anlades. I oktober varje år stängs banan under två dagar för älgjakt.
Rävar har vid flera tillfällen haft sin lya i golfbanans närhet.
Snok och huggorm är relativt vanliga i närheten av vissa vattendrag liksom grodor och olika arter av svan.

Detta har vi gjort: Gallring runt större ekar har genomförts samt generell slyröjning.

Förbättring: Fortsätta uppsättning av fågelholkar i samarbete med föreningen Vendelsjön samt fortsatt slyröjning.

14 Framtida åtgärder

Målsättning: Åtgärder för att förbättra miljön ska ske kontinuerligt och vara en naturlig del av det dagliga arbetet. Golfklubben tar via respektive kommittéer fram årliga åtgärdsplaner som är behovsanpassade efter klubbens ekonomiska och materiella förutsättningar.
Åtgärdsplan fastställs av styrelsen.

15 Sammanfattning av förbättringar som skall göras

- Fortsatt ommålning.
- Fortsatt digital kommunikation.
- I samband med möjligt inskaffande av robotgräsklippare kommer el förbrukningen att öka men diesel att minska. Fortsätta med energieffektivisering.
- Kontroll av vattnets kvalité skall göras, för att kontrollera hur vattenkvalitén i vattendraget som rinner igenom golfbanan via dammsystemet påverkas av golfbaneskötseln tas vattenprover vid inlopp och utlopp.
- Fortsätta uppsättning av fågelholkar i samarbete med föreningen Vendelsjön samt fortsatt slyröjning.